

LÁZEŇSKÝ OBĚŽNÍK

PŘI PŘÍLEŽITOSTI ZAHÁJENÍ 12. LÁZEŇSKÉ SEZÓNY V LITOMYŠLI 2023 • ZDARMA •

VELBLOUD JEHLY UCHEM? SNÁZE PROJDE KRIZÍ, KDO JE SILNÝ DUCHEM!

VÁŽENÍ LÁZEŇSTÍ HOSTÉ, VÍTEJTE V LÁZNÍCH DUCHA!

Zapomeňte zcela na nemoci těla a pečujte o svou duši, jak patří se a sluší! Výjimečně silný pramen ducha slavných rodáků a osob spjatých s Litomyšlí stále nekontrolovatelně tryská ze spár litomyšlského dláždění. Napojte se! Využijte obrovský zdroj energie, který je zcela zdarma. Netřeba nikomu hlásit samoošetření. Netřeba báti se, že přijdou tortury v podobě faktury, nebo dokonce že snad budete odpojeni! Litomyšl je jediné místo na světě, kde je energetická krize prázdným pojmem. Přispívá k tomu i mocný pramen ducha spisovatele Matěje Kuděje (+ 1955 Litomyšl), který je ještě stále

mnohými objevován a všeobecně relativně málo konzumován. Ochutnejte! Dopřejte tělu, ať se baví věcmi přízemními, a duši nechte, ať nerušeně nasává z pramenů geniálních. Zúčastněte se našich ozdravných procedur!

KDO CHCE SE V LITOMYŠLI LÁZNIT, MUSÍ UMĚT TROCHU (B)LÁZNIT!

Vraťte se s námi také letos na začátek minulého století a projděte se v šatech po babičce či dědečkovi lázeňskou kolonádou. Jen díky vám přestaly být zdejší lázně vyhledávány toliko domorodci, jak psal v roce 1924 Váchal v Kravavém románu, a začaly být světové!

V sobotu 29. dubna ve 14.00 proběhne na I. zámeckém nádvoří Zahájení 12. litomyšlské lázeňské sezóny. V čele průvodu, který se vydá z Hory Olivetské na kolonádu, zahraje Stanley's Dixie Street Band. Na hlavním podiu na Touloucově náměstí se postupně vystřídají: swingoví Funny Fellows, písničkář hrající na violoncello Pavel Čadek, kapely Buty a Schodiště. Odpoledne proběhne celá řada soutěží – např. o nejkrásnější lázeňský pár, klobouk nebo kostým. Vyhlášen bude i nejkrásnější auto-moto veterán. Celou slavnost tradičně moderuje lázeňský švihák Václav Žmolík.

SOUTĚŽE

O nejkrásnější klobouk, kostým a lázeňský pár aneb nic lepšího nemůže být, než v kostýmu se vyfotit!

Jste to vy, kdo přivedli organizátory zahájení lázeňské sezóny na myšlenku uspořádat soutěž o nejkrásnější klobouk, kostým a lázeňský pár. Vaše chuť krásně (b)láznit a užívat si atmosféru první republiky. Několik z vás za tuto snahu odměníme.

A o co hrajeme?

Například o lahve vína a medoviny, poukázky na konzumaci v mnoha litomyšlských hospodách a restauracích, o volňásky na Smetanovu Litomyšl, na prohlídku zámku, regionálního muzea či Rodného bytu Bedřicha Smetany.

Vyhrát můžete i řadu překrásných a hodnotných knih, pruhované lázeňské triko či poukázky na odběr zboží v Litexu.

A co máte udělat pro výhru?

Je to prosté – navštivte do 16.00 hodin Fotoateliér H.R.G. na lázeňské kolonádě za kostelem, nechte si udělat obrázek a poté si už jen držte palce. Komise vybere v každé kategorii tři výherce. Vyhlášení a předání cen proběhne v sobotu 29. dubna od 18.00 hodin na Touloucově náměstí.

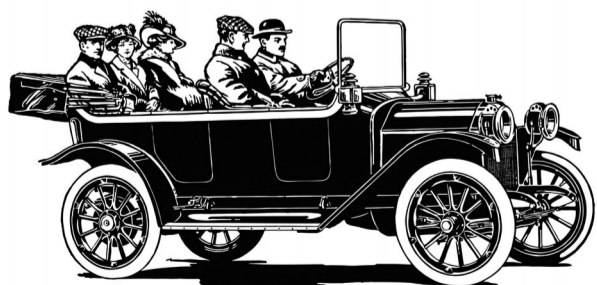
Soutěž i na facebooku

O fotografie s vašimi krásnými kostýmy se chceme podělit i s těmi, kteří z nějakého důvodu do Litomyšle tento víkend nedorazí. Proto vyvěsíme na facebooku Lázní ducha všechny soutěžní obrázky a do konce května vás necháme lajkovat. Muž či žena na fotografii s nejvyšším počtem lajků bude vyhlášena králem či královnou Lázní ducha 2023 a získá řadu hodnotných cen.

Výstava historických vozidel se soutěží

Veterán klub Litomyšl zve v sobotu 29. dubna od 10.00 všechny lázeňské hosty k prohlídce výstavy historických vozidel na zámeckém nádvoří. K vidění jsou mnohé skvosty československé i zahraniční předválečné a válečné výroby. Každý host se může svým hlasem zúčastnit soutěže elegance historických vozidel a zvolit tak nejkrásnější automobil a nejkrásnější motocykl. Hlasovací anketní lístek si můžete vyzvednout přímo na výstavě u členů veterán klubu nebo na www.veteran-klublitomysl.cz. Vyplněné lístky, prosím, odevzdejte do 14.30 v lázeňském informačním stánku na Touloucově náměstí. Vámi zvolená nejkrásnější vozidla budou vyhlášena v 15.00 na pódiu na Touloucově náměstí. Všechna vozidla si můžete prohlédnout také při jejich spanilé jízdě lázeňskou kolonádou ve 13.40 hodin. Veterán klub Litomyšl přeje všem hostům krásný zážitek z otvírání dvanácté lázeňské sezóny v Litomyšli.

klublitomysl.cz. Vyplněné lístky, prosím, odevzdejte do 14.30 v lázeňském informačním stánku na Touloucově náměstí. Vámi zvolená nejkrásnější vozidla budou vyhlášena v 15.00 na pódiu na Touloucově náměstí. Všechna vozidla si můžete prohlédnout také při jejich spanilé jízdě lázeňskou kolonádou ve 13.40 hodin. Veterán klub Litomyšl přeje všem hostům krásný zážitek z otvírání dvanácté lázeňské sezóny v Litomyšli.

Smetanova dětská scéna nejmenším je zaslíbena

Začínáme v deset hodin, snad to není příliš káck. Letos zahraje nám k tomu vysoká Kapela na chůdách! Pak z výšky snesem se zas nížko, tam se tančí minidisco. A pro rodičů tlupy, vyšvihne

kapela Retro Voice asi tři vstupy! Přímo u vašeho nosu budete mít dřezuru pštrosů! Nakonec programu hřeb zlatý jak za milion: pohádkový „Cirkus plný loutek“ divadla eMILLion!

V rozlehlém parku po celý den mohou malí i velcí „cestovat s Matějem“! Zábavné interaktivní úkoly, to je to, co letí! Pokud nezaberou, je zde unavovadlo dětí. Kuličková dráha opravdu pomáhá! Pak je tu lehátková vyhlídka pro všechny, co chtějí si vyhodit kopytka. A pro cestovatele statického druhu je nejlepší volbou setrvat v kruhu! K tomuto účelu přistaveno bolo z Východu velké dřevěné kolo! Avšak rodičovské praxi dominuje kozí taxi. A co když unaví se rodiče dřívě nežli dítko? Kolotoč řezbáře Matěje není pro tintítka. Každého muže, dítě i ženu potěší bohaté lázeňské menu! A ty, co již nebudou moci chodit více, ošetří dobová vojenská polní nemocnice.

Park u Smetanova domu a dětské hřiště na Vodních valech, sobota 10.00–18.00

Lázně se zrodily před Černým orlem

Na fotografii jsou zachyceni otcové zakladatelé Miroslav Brydl, Jaroslav Vencel a Ladislav Horáček před třinácti lety na schodech hostince U Černého orla. Právě před touto litomyšlskou hospodou vznikl v parném dni plném piva roku 1998 v hlavách MB a LH nápad. Nápad naplnit odkaz Josefa Váchala, který o městě píše

ve svém Kravavém románu coby o „městě lázeňském“, a založit v Litomyšli lázně. Zastupitelstvo města přijalo tehdy usnesení o naplnění literárního odkazu a začalo se hledat ložisko vody. To však bylo příliš hluboko a z vrtu nakonec sešlo. V roce 2012 byl díky nápadu JV založit v Litomyšli první

lázně ducha odkaz Josefa Váchala konečně naplněn. Hospoda U Černého orla, kde vznikly Lázně ducha, je již několik let zavřená. Součástí hostince je také nejstarší litomyšlský divadelní sál, kde v polovině 19. století hrál J. K. Tyl. Ve zdejší hospodě pil Karel Kryl i španělský král. Často zde pobýval i spisovatel Matěj Kuděj, který bydlel hned vedle.

„Tyhle hospody jsou jako květiny. Vyrstou z nepatrných začátků, rozkvetou, přinesou plody a pak zvadnou a zaniknou. Jenže z nich se přece nějaké semínko uchytí a historie se opakuje.“
Matěj Kuděj, Když táhne silná čtyřka

V LITOMYŠLI STATEČNĚ
KRIZI ČELÍ,
MAJ TOTIŽ PRAMEN DUCHA
POD POSTELÍ.

VAROVÁNÍ REDAKCE: Tento oběžník obsahuje již tradičně značné množství dezinformací i úplných hovadin. Nečtěte na podsíních při jízdě na odrážedlech!

29. DUBNA 2023

NA LÁZEŇSKÉ KOLONÁDĚ
ZA KOSTELEM NA ŠPITALKU

NAVŠTIVTE

Lázně ducha
Litomyšl

FOTOATELIÉR
H.R.G.

DOPORUČUJE SE K PROVEDENÍ
SNÍMKŮ ATELIEROVÝCH

PÁNŮM I DÁMÁM

SE ÚČAST VE VELEKOLEPÉ SOUTĚŽI
O NEJKRÁSNEJŠÍ KLOBOUK,
KOSTÝM A LÁZEŇSKÝ PÁR NABÍZÍ!

NIC LEPŠÍHO NEMŮŽE
BÝTI, NEŽ V KOSTÝMU
SE VYFOTIT!

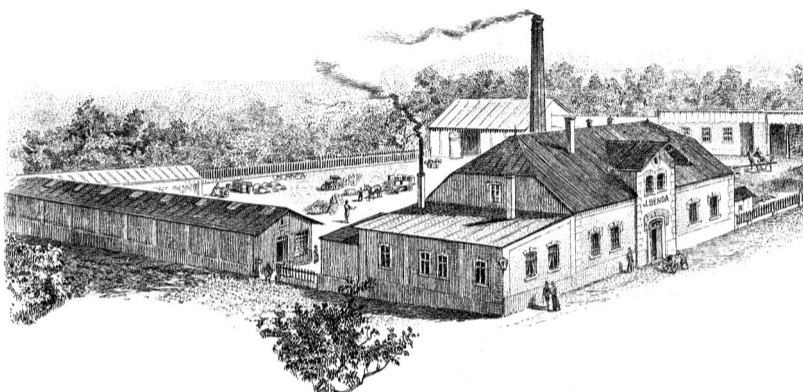
Matěj Kuděj má v Litomyšli svou ulici od roku 1961

Zatímco v rodných Hořicích se Matěj Kuděj dosud nedočkal ani pamětní desky, Litomyšl tohoto spisovatele oceňovala již v roce 1961. Jako Kudějova byla pojmenována ulice tvořící hranici Zahájí a Záhradí, která vede ke staré plovárně. O pojmenování ulice po Kudějovi pravděpodobně diskutovaly občanské výbory, o tom ale nemáme zprávy. V zápisu z pléna Městského národního výboru v Litomyšli je mj. uvedeno, že v těchto letech panoval obrovský zmatek v číslování domů, neboť každá z historických osad měla svůj samostatný systém. V jednom případě tak bylo dokonce dvojce číslování na jednom katastrálním území. Docházelo tedy k většímu přejmenování, přečíslování, pojmenování a také rušení. „Budou zrušeny nevyhovující a zbytečné názvy ulic, zejména těch, v nichž nejsou žádné domy... Ve vnitřním městě je navrhováno pojmenování s přihlédnutím k pokrokovým historickým tradicím, u komu-

nikacně a stavebně důležitých a u nově vzniklých ulic je navrhováno pojmenování politicky motivované.“

No, ani jedno nebyl zrovna Kudějův případ. Možná že v záplavě tolika změn nezbudilo pojmenování ulice po tomto svérázném člověku žádnou velkou pozornost. Tak proč tu pozornost nevzbudit teď?

Bendova továrna na kamna, kamenné a hlíněné zboží na nároží dvou ulic později pojmenovaných po Matěji Kudějovi.

KDO K PRAMENI DUCHA ZAJDE, NEHLEDÁ NIC, PŘESTO NAJDE!

Snídaně v trávě

Nedělní ráno. V zámeckém parku létají trubci. Po lázeňské sobotě leckdo potřebuje rekonstrukci. Vstup na trávník dnes není proti právu. Možná vám podají pivo na jeřábu! Posnídejte v trávě, naproti staveništi!

Deku i kytaru vezměte s sebou. Hudba ať hraje, děti ať piští! Občerstvení zajištěno, vápno dobře uhašeno! Přijďte na stylový lázeňský brunch! zámecký park, neděle, 10.00–15.00

Nežli býti v deliriu, radši ležet v respiriu!

Vnořte se do knižního hrabáku na dvoře našeho pajdáku. Žádné grilované kuře, prostor je vyhrazen literatuře. Tak né že budete zrovna v práci, až divadlo předvedou báječní Paletáci! A režisér Jan Hřebejk? Bude číst z Kuděje výběr jak bejk!

Každý má tuze rád open air antikvariát. A burza vinylů či pohlednic k tomu, tak se tu zastavte, proč hned chodit domů?

Dvůr pedagogické školy (respirium), sobota 10.00 – 17.00

KDO PRAMEN DUCHA DENNĚ UŽÍVÁ, VYŠŠÍHO DŮCHODU NĚKDY SE DOŽÍVÁ!

Objev: Expremiér motýle nevymyslel

„My chceme znovu motýle!“ Dnes již legendární výrok bývalého ministerského předsedy Andreje Babiše vzbudil před lety velké pozdvižení. Slovo „motýle“ pak bylo vyhlášeno slovem roku 2019 v anketách serverů irozhlas.cz a lidovky.cz. Upozorňovali na něj jazy-

kovědci a novináři jej označovali za novotvar z dílny předsedy vlády či československou zkomoleninu!

Andrej Babiš však nemluvil s cesty, toto slovo opravdu existuje. Spisovatel Matěj Kuděj jej publikoval již v roce 1930 v knize Když táhne silná čtyřka – a dokonce ve velmi podobném kontextu. Jako by snad pana Babiše znal! Považte!

„...Miloval květiny, stromy, keře, houby, ptactvo, zvířata, brouky i motýle, krátce všechno, co žilo v přírodě, ale z neznámého důvodu se oddal studiu latiny i řečtiny, které mu byly tak protivné, že se i v obvyklém rozhovoru vyhýbal úzkostlivě užívání latinských a řeckých slov.“

„Seděl jsem v kriminále.“ „V kriminále?“ otázal se Jakoubek přísně. „A jak jste se tam, člověče, mohl dostat?“ „Vloupal se tam,“ odpověděl za mne Hašek. „Jinak to ani není možné, při jeho zločinné povaze.“

Matěj Kuděj, Když táhne silná čtyřka

Nový rozměr nového nadchodu

Z nového nadchodu skrz okno v betonu sleduje pstruhy, co maj rychlost fotonu Jeden by řekl, ten chlap se zasek! Ne! Tak medituje náš farář Štěpán Klásek.

HLEDÁŠ-LI DUŠEVNÍ POHODU, PROJDI SE PO NAŠEM NADCHODU!

KRÁTCE:

- Litomyšl má konečně sjezdovku! Celých dvanáct let čekala litomyšlská veřejnost, až skončí dlouhé a trapné období, kdy byla při cestách za lyžařským sportem nucena opouštět své krásné město. Dvanáct let mravenčí práce, nenápadného úsilí a skrytého lobbingu nakonec přineslo své ovoce. Ski Klubu Litomyšl, jehož zástupci volali po sjezdovce již při prvním ročníku Lázní ducha, se vydal husarský kousek. Vybudování umělé hory v lokalitě Malinové dolce bylo nakonec zapláceno z unijního grantu a Litomyšl tak získala novou dominantu, kterou mohou ze svých malých kopečků a rozhlédnout takřka všechny miniočce našeho mikroregionu. Jen z Litomyšle bohužel takřka není vidět.

- Asociace dojičů a dojiček Mikroregionu Litomyšlsko, sdružené litomyšlské supermarketu a jeden pán z mléčného baru předali na začátku jara městskému úřadu ostrou protestní notu. „Od doby, kdy byl na těleso nového nadchodu osazen nápis „Smetana 200“, řidiči jedoucí po průtahu městem již u nás nepřibřžďují, nezastavují ani nenakupují. Někteří z nich kvůli tomu dokonce jezdí za nákupy do Polska nebo až do Pardubic,“ uvedl smutně mluvčí uskupení Jindřich Syrovátka.

- Nový park u nemocnice bude komunitně udržovat celé město. Rozpisy služeb se jmény občanů budou vyvěšeny na úřední desce. Udržet upravený nový park u nemocnice, kde bylo osazeno 90 listnatých stromů, 186 stromů bez listů a na pět stovek keřů, nebude žádná procházka růžovým sadem. „Ve zpravodaji Lilie bylo psáno, že ovoce ze sadu může sbírat každý. Já naopak dodávám, že listů v takhle obřím parku zkrátka musí hrabat každý. I v sadu platí jistá reciprocita,“ vysvětlil Horymír Hrabák z městských služeb. Občané, kteří ze zdravotních důvodů nebudou moci hrabat, tak mohou na místo například nosit vodu z řeky, připravit panu Hrabákovi svačinu, nebo jinak přispět svým dílem do komunitní skládačky.

- Litomyšl plánuje využití umělé inteligence ke sběru psích exkrementů. „Tam, kde lidská inteligence selhává, je třeba dát šanci té umělé,“ zamýšlí se nad problémem, který čas od času trápí kdekoho z Litomyšlanů, Petr Gormorka z oddělení informatiky MěÚ, a upozorňuje, že riziko zneužití umělé inteligence je v tomto případě naprosto minimální. „My odborníci jediné riziko spatřujeme v tom, že by se umělá inteligence mohla urazit a přestat nás brát vážně.“

PARTNEŘI LÁZEŇŠTÍ

Generální partner

Hlavní partner

Partneři

Kuděj, voni nás nenuděj!

Matěj Kuděj. Spisovatel, překladatel, cestovatel, redaktor, lékárník, kovboj, zlatokop, ..., dělník, vězeň, zemědělec a tulák. Muž, co projel jako hoboje Ame-

riku nákladními vlaky téměř dvacet let předtím, než se narodil Jack Kerouac. Matěj Kuděj tráví podzim svého dobrodružného života především v litomyšlských hostincích. Oficiálním místem jeho pobytu však byl tehdejší dům U Trkalů v ulici Boženy Němcové – hned vedle hostince U Černého orla.

Prohlídka domu i kvíz, co má říz!
Komentované prohlídky domu Matěje Kuděje každou hodinu. Na dvorku Kudějovský kvíz, vyhodnocení soutěže Litomyšlí po stopách Kudějových.

dům Matěje Kuděje – vedle hospody U Černého orla, sobota, 10.00 – 16.00

*Jen směle vzhůru, k slunci blíž,
můj milej – ty se nebojíš?
Proč bych se bál, vždyť tys se mnou
a plzeňské je přede mnou.*

Zarecitoval značně opravenou Erbenovu Svatební košili, poželhal se křížem a pravou nohou přestoupil práh hospody.
Matěj Kuděj, Ve dvou se to lépe táhne

Nejezdi linkovým mejtákem, svez se luxusním ertákem

Svezte se Karosou RTO LUX z roku 1969, která je jedním z nejhezčích a nejměvavějších zájezdových modelů této značky. Krásný exemplář, nový přírůstek muzea ve Vysokém Mýtu, vás zve k okružní jízdě po Litomyšli! Vyrážíme v sobotu v 11.00

a v 16.00 z Jiráskovy ulice od pošty. Tento výjimečný spoj mohou přespolní využít v sobotu odpoledne k návratu do Vysokého Mýta. Informace o času odjezdu a počtu volných sedadel poskytne fér šofér.

Smetanova Litomyšl rozvolňuje dress code

Letošní ročník hudebního festivalu Smetanova Litomyšl se neuskuteční na zámku, jak je veřejnost zvyklá, ale na plovárně a na zimáku. Děje se tak kvůli rozsáhlé rekonstrukci našeho renesančního skvostu. Protože se opravy památky možná protáhnou i na příští rok, rozvolňují organizátoři už letos

pravidla a upravují dress code. „Lidé už si dress code několik let rozvolňují sami, proto jsme se rozhodli jít jim naproti. Vzhledem k místu konání už letos povolujeme plavky s límečkem a sportovní dresy s dlouhým rukávem,“ uvedl za pořadatele plavčík A. Dvořák.

A když byly dámy hotovy se svou produkcí, spustili jsme novou pekelnou kočičinu. Ale ani hřmot, který jsme způsobili, ani zbožná řeč kapitánky, ani červeně planoucí bengálský oheň, ani ladné taneční pohyby našich dam, z nichž nejmladší jistě nebylo více než čtyřicet let, neměly na zatvrzelá srdce hanebného občanstva, propadlého také beztoho alkoholu, velkého vlivu.

Matěj Kuděj, Americké obrázky

**VŘELE DOPORUČUJEME LÁZNĚ DUCHA
NAVŠTÍVITI TĚŽ
NA WWW.LAZNEDUCHA.CZ,
NA FACEBOOKU NEBO INSTAGRAMU**

PROGRAM

Pátek 28. dubna

- 19.00 **Vlasta Redl s kapelou** – Valašský Mozart či Moravský Oldfield, jehož tvorbu je těžké žánrově zařadit, slaví 50 let na jevišti! (*Smetanův dům*)
- 20.00 **Pokáč** – koncert oblíbeného písničkáře a textaře hrajícího na kytaru a ukulele. (*Music Club Kotelna*)
- 21.00 **Noční komentovaná prohlídka chrámu** (*chrám Nalezení sv. Kříže*)

Sobota 29. dubna

od 10.00 **KOLONÁDA OŽIVÁ**

Veterán klub Litomyšl – Četnická pátrací stanice Pardubice – Teatro Oculus – Milevské maškary – Budu v klidu aneb antistresová masáž hlavy v iartu – pouliční divadlo Paletáci – Otužilci z České Třebové – Šviháci ve složení Václav Boštík a Petr Vymazal – Piano Bar Petry Boštíkové – kuličková dráha – Spolek českých kolařů cestovatelů Vysoké Mýto – výstava dobových kočárků – Sbor paní a dívek – Sbor Vlastimil – krajta Ernestýna – „krojované párečky“ z Příluky – taneční skupina Amapola Tribe – Lázeňské duchovní smyčcové kvarteto – Becher zóna – lázeňské občerstvení – soutěž Lázeňské prameny – projekt Najdi – přečti – předej – lázeňské lavičky a další...

- 10.00 – 12.00 **Výtvarná dílna: Na kolonádu s porcelánem!** Vyrobtě si pod vedením designérky porcelánu a keramiky Lenky Holíkové šperk a ozdobte se jím na kolonádu! (*Městská galerie v domě U Rytířů*)
- 10.00 – 16.00 **Fotoateliér H.R.G. na ulici** – nechte si udělat obrázek a soutěžte o nejkrásnější lázeňský klobouk, kostým a lázeňský pár. (*Toulovcovo náměstí, za kostelem*)
- 10.00 – 16.00 **Kuděj, voni nás nenuděj!** Komentované prohlídky domu Matěje Kuděje každou hodinu, Kudějovský kvíz na dvorku, vyhodnocení soutěže Litomyšlí po stopách Kudějových (*dům Matěje Kuděje – vedle hospody U Černého orla*)
- 10.00 – 17.00 **Knižní hrabák** – Antikvariát pod širým nebem, burza vinylů a dobových pohlednic, pouliční divadlo Paletáci. V 15.30 čte z knih Matěje Kuděje režisér Jan Hřebejk. (*dvůr pedagogické školy*)
- 10.00 – 18.00 **Smetanova dětská scéna** – Muzika z vysoka aneb Kapela na chůdách (10.00), Mitrix z Proseče roztančí i vaše dětičky (11.00), kapela Retro Voice (11.45, 13.30, 17.00), Drezúra pštrosů (13.00), pohádka Cirkus plný loutek v podání divadla eMILLion (15.30). Po celý den: kolotoč řezbáře Matěje, Kozí taxi, „Cestování s Matějem“ a zábavné interaktivní úkoly pro malé i velké, lehátková vyhlídka, dřevěné kolo z východu, dobová vojenská polní nemocnice, ležení armády první republiky, balónky, malování na obličej, „Unavovadlo“ dětí – kuličková dráha, bohaté lázeňské dětské menu i menu pro táty a mámy a další atrakce (*park u Smetanova domu a dětské hřiště na Vodních valech*)
- 10.00 – 18.00 **Lázeňská design zóna** – Lázně ducha Litomyšl se spojily se slavným MINT Marketem! Díky tomu u nás vznikne design zóna, kterou nesmíte minout! (*Šantovo náměstí*)
- 10.00 – 19.00 **Lázeňská pohoda v muzeu** – sluneční lázně na terasách pod muzeem, hudební doprovod: 11.00 Sbor paní a dívek, Vlastimil a Lilium, 13.00 Big band ZUŠ Litomyšl (*Regionální muzeum v Litomyšli*)
- 10.30 **Do všech koutů návrší** – prohlídka revitalizovaných budov na zámeckém návrší a míst, kam běžný turista nesmí (*chrám Nalezení sv. Kříže*)
- 11.00 a 16.00 **Svezte se historickou Karosou RTO LUX z roku 1969!** Díky novému přírůstku muzea ve Vysokém Mýtu vás zve k okružní jízdě po Litomyšli! (*Jiráskova ulice - u pošty*)
- 13.00 **Otužilci Česká Třebová v sudu u muzea** (*Regionální muzeum v Litomyšli*)
- 13.40 **Průjezd auto-moto veteránů kolonádou** (*lázeňská kolonáda*)
- 14.00 – 18.00 **Po kalíšku s Litomankou** – odpoledne s litomyšlskou dechovkou, soutěž o nejlepší domácí pálenku. Buchty s sebou! (*prostranství před Lidovým domem*)
- 14.00 **Slavnostní zahájení litomyšlské lázeňské sezóny** – zahraje Stanley's Dixie Street Band, moderuje Václav Žmolík (*Zámecká scéna na prvním zámeckém nádvoří*)
- 14.15 **Průvod kolonádou** (*ze zámeckého návrší na Toulovcovo náměstí*)
- 14.30 **Nezouvat, prosím!** – druhé knižní vydání vyprávění emeritního litomyšlského starosty Miroslava Brýdla o jeho životě a moderní architektuře uvede do života Radovan Lipus. (*Hlavní lázeňská scéna na Toulovcově náměstí*)
- 14.30 – 18.00 **Tančírna u hubaté Anky** – tančí Swing Busters (taneční lekce v 15, 16 a 17 hodin). Hrají Dixie Factory. Stylový bar s hubatou obsluhou, dospělácké soutěže, Bedřichova 11 a další litomyšlské pivní speciály přímo před bývalým pivovarem rodiny Smetanových. (*Zámecká scéna na prvním zámeckém nádvoří*)
- 15.00 **Funny Fellows** – swingová hudba, humor, zábava – očekávejte neočekávané! Během odpoledne vyhlášení divácké soutěže elegance auto-moto-veteránů, celoroční soutěže Lázeňské prameny a křest knihy Ireny Švecové Zahrada pohlazení (*Hlavní lázeňská scéna na Toulovcově náměstí*)
- 17.00 **Pavel Čadek** – písničkář hrající na violoncello, samozvaný zakladatel nového hudebního žánru "cellofolk". To je něco mezi Nohavicou a Apocalypticou... (*Hlavní lázeňská scéna na Toulovcově náměstí*)
- 18.00 **Vyhlášení výsledků soutěže o nejkrásnější lázeňský klobouk, kostým a lázeňský pár.** Pozor, uzávěrka soutěže v 16.00! (*Hlavní lázeňská scéna na Toulovcově náměstí*)
- 19.00 **Buty** – populární skupina míchající hudební styly s nápaditými a vtipnými texty (*Hlavní lázeňská scéna na Toulovcově náměstí*)
- 21.00 **Schodiště** – hořkosladké bigbitové písničky (*Hlavní lázeňská scéna na Toulovcově náměstí*)
- 21.00 **Noční komentovaná prohlídka chrámu** (*chrám Nalezení sv. Kříže*)
- 22.00 **Lázeňská afterpárty** (*Music Club Kotelna*)

Neděle 30. dubna

- 10.00 – 15.00 **Snídaně v trávě** – Přijďte na stylový lázeňský brunch - občerstvení zajištěno, kytaru, deku a děti s sebou! (*zámecký park*)

Víkendový program

• Zámek Litomyšl – historické interiéry • Litomyšlení – dětský program na zámeckém návrší • Výstava železničních modelů a kolejišť – výstava pro celou rodinu, regionální muzeum • Expozice Litomyšl – město kultury a vzdělanosti v regionálním muzeu • Rodný byt Bedřicha Smetany s interaktivním programem pro děti • Anděl na návrší – expozice na emporech chrámu Nalezení sv. Kříže • Andělská vyhlídka - z mezivěží chrámu Nalezení sv. Kříže • Muzeum domečků, panenek a hraček • výstava Alois Toufar - Kupka z Vysočiny v Městské galerii Litomyšl v domě U Rytířů • White Gallery v nedalekém Osíku

Změna programu vyhrazena.

SOUTĚŽ LÁZEŇSKÉ PRAMENY v roce 2023 opět „vícerychlostní“

K lázním patří neodmyslitelně i léčivé prameny. Takovým pramenem však nemusí být jenom voda z termálního zdroje, duši léčí především pozitivní energie, zklidnění, pozapomenutí na starosti a dobrá nálada, někdy pomůže i dobré jídlo a pití. Proto zařazujeme mezi zvláštní skupinu lázeňských pramenů právě prameny gurmánské.

Zájemci o tento druh pramenů budou moci až do konce roku 2023 navštívit restaurace a za konzumaci speciálně pro lázeňské hosty připravených nápojů či pokrmů sbírat razítka do svých hracích karet. Hrací

karta je součástí Lázeňského oběžníku a můžete ji stáhnout i na www.lazneducha.cz či www.litomysl.cz.

Pro milovníky výzev máme rychlosoutěž – pokud zvládnete nasbírat 5 razítek během soboty 29. dubna 2023 do 16.00 hodin, můžete být mezi odměněnými ještě letos! Stačí odevzdat kartu v Lázeňském infostánku na Toulcově náměstí a kolem 16.30 číhat u hlavního pódia.

Vydáte-li se rychlostí pomalejší, můžete si návštěvu gurmánských pramenů užívat až do konce roku 2023. Pro zařazení do slosování budete opět

potřebovat alespoň 5 razítek. Objednáte-li si na daném místě lázeňský nápoj či pokrm, získáte razítko do hrací karty. Po splnění podmínky hrací kartu zašlete na adresu lazneducha@litomysl.cz nebo doručte osobně či poštou na adresu města Litomyšl. Do losování budou zařazeni ti, kteří zašlou správně vyplněnou hrací kartu nejpozději do 31. prosince 2023. Vítězové budou odměněni hodnotnými cenami poslední dubnovou sobotu 2024, v rámci Zahájení 13. litomyšlské lázeňské sezóny. Výherci budou o výhře informováni minimálně 15 dní před konáním akce.

1. Pramen Zdeňka Kopala **Bobo Cafe** – čerstvě presovaná šťáva s mladým ječmenem a zákuskem
2. Pramen Terézy Novákové **Restaurace a Minipivovar Veselka** – Litomyšlské pivo
3. Klášterní pramen **Restaurace Pod Klášteřem** – Spring cotton – míchaný nápoj z pomerančového likéru a výběrového toniku
4. Pramen pomoci a Pokory **Vinotéka a vinárna U Mydláře** – kdo Veltlín či Zweigeltrebe pije, ten zdravěji žije
5. Pramen Bedřicha Smetany **Festivalové centrum** – víno Chateau Litomyšl
6. Pramen Julia Mařáka **Restaurace U Kolji** – pravý ukrajinský boršč
7. Pramen Josefa Váchala **Na Sklípku** – pivo Pilsner Urquell
8. Muzejní pramen **Pizzerie U Iryny** – sladká pizza
9. Pramen M. D. Rettigové **Chocco Caffé** – horká čokoláda (53%) se šlehačkou
10. Pramen starého Brýdla **Hotel Aplaus – Restaurace Bohém** – 70 g uzený hovězí jazyk, perníková omáčka, bramb. noky

11. Prokešův pramen **Antik Hotel Sofia** – Košer slivovice
12. Kafe – pro mysl blahodárny pramen **Kafemysl** – letní pramen: osvěžující Coffee & Tonic, zimní pramen: Irská káva pro zahřátí
13. Třináctý pramen – pramení v létě i v zimě „U Fiška“ – v létě zmrzlina, v zimě svařáček
14. Pramen rektora Stříteského **Klásterní sklípek** – Aperolspritz – tradiční koktejl Prosecca a Aperolu namíchaný podle původní receptury
15. Pramen Josefa Portmana **Portmoneum – Museum J. Váchala** – lahodný alkoholický Elixír lázní ducha
16. Pramen Karlov **Restaurace Na Karlově** – cokoliv z tradiční české gastronomie v srdci Litomyšle
17. Pramen Lidový dům **Restaurace Lidový dům** – cokoliv z naší nabídky
18. Pramen hraběnky Marie **Manrique de Lara y Mendoza Alternativní restaurace Rettigovka** – lahodná káva či chutná polévka

19. Pekelný pramen **Bowling bar Peklo** – jakýkoliv pokrm z peklé nabídky
20. Pramen Bohdana Kopeckého **Sýrárna Litomyšl** – delikatesy
21. Sportovní pramen **FotbalPark Litomyšl** – jakýkoliv nápoj z fotbalgolfové nabídky
22. Pramen Bambino **Bambino Caffé** – „Bambinokáva“ espresso s Baileys, zmrzlinou a šlehačkou
23. Havranův pramen **Havran café steak bar** – HUGO - osvěžující a lehký alkoholický drink
24. Ropkův pramen **Pražírna kávy Caffé Delizia** – espresso z čerstvé kávy s griliášovou trubičkou
25. Rezaný pramen **Bludičky Restaurace Bludička** – s láskou točené řezané pivo Bernard
26. Dvorek **Pramen co sladce sytí** – buchty a koláče jako od Dobromily
27. Londýnský vánek **Bar Galerie Garáž** – speciální lázeňský koktejl namíchaný z ginu a tajného mixu džusů
28. Lobbkoviczký pramen **Restaurace Šnyt na sídlišti** – český ležák bez kompromisu

Aspoň jednu svoji nohu nauč tanec na druhou dobu!

Zámecká tančírna u hubaté Anky otvírá v sobotu své branky. Stylový bar s hubatou obsluhou a lekce tance, co tančí se na druhou! Tak pokud nejste zrovna slon, vyzkoušet můžete Charleston. A protože zde není strop, nacvičit

lze i Lindy Hop. Začátky lekcí v 15, 16 a 17 hodin. Tančí Swing Busters a hrají Dixie Factory. Tak ne že si na nohy vezmete bačkory! Zámecká scéna na prvním zámeckém nádvoří, sobota, 14.30 – 18.00

POTÉ, CO NAPIL SE Z PRAMENE DUCHA, HNED ZAČAL MALOVAT JAK ALFONS MUCHA!

Večer už se sklání, zvoneček vyzvání; ty přežraná duše, dej se na pokání!

Matěj Kuděj, *Neklidný zadek mě pálí*

„Nežli pořad sedět v jedné hospodě, to si raději můžeme prohlédnout město a jeho památnosti. Koukej, támhle je pěkný starožitný dům. ... A hospoda je v něm.“

Matěj Kuděj, *Ve dvou se to lépe táhne*

Další akce v Litomyšli:

- Gastronomické slavnosti Magdaleny Dobromily Rettigové - chuť a estetika, tradice a experiment v gastronomii podle M. D. Rettigové
- Litomyšlská muzejní noc s programy nejen pro děti
- 65. Smetanova Litomyšl - národní festival
- 19. Smetanova výtvarná Litomyšl
- 25. Toulcovy prázdninové pátky - každý pátek pohádka nejen pro děti a koncert nejen pro dospělé
- Dny evropského dědictví - Dny otevřených dveří památek, divadla, koncerty a minifestiválek Litomyšlské dvorky
- ArchiMyšl - oslavy Světového dne architektury v Litomyšli
- Podzimní divadelní sezóna ve Smetanově domě
- Andělské adventní neděle

DĚKUJEME VÁM, ŽE NEUTUCHÁTE!

Akci Zahájení 12. lázeňské sezóny v Litomyšli pořádá město Litomyšl ve spolupráci se Smetanovým domem Litomyšl, Zámeckým návrším, Regionálním muzeem v Litomyšli, Městskou galerií Litomyšl, Městskou knihovnou Litomyšl, Farní charitou Litomyšl, Zámekem Litomyšl a řadou dalších organizací a firem. Zahájení 12. litomyšlské lázeňské sezóny probíhá pod záštitou starosty Litomyšle Daniela Brýdla, místostarosty Radomila Kašpara, hejtmána Pardubického kraje Martina Netolického a 1. náměstka hejtmána, senátora Michala Kortyše.

LÁZEŇSKÝ OBĚŽNÍK

Vydalo město Litomyšl
Autoři textů: Prokop Souček, Michaela Severová, Matěj Kuděj a další.
Grafická úprava a tisk: H.R.G. Litomyšl.
Náklad 3000 výtisků

KNIH-
KUPECTVÍ

Print kafe

KAVÁRNA

PRO KNIHU I PRO KAFE JEDINĚ
DO PRINT KAFÉ ZA KOSTELEM NA ŠPITÁLKU.
VŠEM DOPORUČUJE SE!

„Jen aby tento – jen aby naše ženy na nás nepoznaly, že jsme pili,“ strchoval se pan rada, vládnoucí těžko ohebným jazykem. „A at si poznají!“ zvolal velkouzenář bojovně. „Basamateremtetekotěpínamaďarórsá-gištěnek! Jestli některá cekne, tak jí rozsekám na prejt“.

Matěj Kuděj, *Ve dvou se to lépe táhne, ve třech hůře*

Hrací karta Lázeňské prameny 2023

jméno a příjmení

telefon nebo e-mail

Vámi poskytnuté osobní údaje budou zpracovávány v souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů nebo také GDPR) a to pouze za účelem vyhodnocení soutěže „Lázeňské prameny“. Po ukončení soutěže budou veškeré osobní údaje vymazány.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	116	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

Litomyšl. Genius loci ve dne i v noci.

